

Valtion liikuntaneuvoston lausunto yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa selvittävän työryhmän loppuraportista

Tausta

Sisäministeriössä toimi 6.2.–31.8.2023 työryhmä, jonka tehtävänä oli arvioida yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa tarkoitettun vartioimisliike- ja järjestyksenvalvojatoiminnan koulutusta, ohjausta ja valvontaa sekä tehdä tarvittavat ehdotukset niiden kehittämiseksi.

Työryhmän loppuraportissa esitetään, että laista poistettaisiin mahdollisuus asettaa tilaisuuksiin kouluttamattomia järjestyksenvalvoja (loppuraportti s. 36). Työryhmän loppuraportissa todetaan: *”Laissa on edelleen mahdollisuus asettaa järjestyksenvalvojen perinteisille toimialueille ns. tilapäisiä järjestyksenvalvoja, joilla ei ole järjestyksenvalvojan peruskoulutusvaatimuksia. Vaikka näiltä järjestyksenvalvojilta puuttuu eräitä järjestyksenvalvojen toimivaltuuksia eikä heillä ole oikeutta voimankäyttövälineiden kantamiseen, olisi perusteltua, että kaikilta järjestyksenvalvojilta edellytettäisiin vähintään järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen suorittamista. Työryhmä ehdottaa siten poistettavaksi laista mahdollisuus asettaa kouluttamattomia järjestyksenvalvoja tilaisuuksiin. On oletettavaa, että sääntelyn muuttaminen asettaisi vaatimuksia muun muassa eräille yhdistystoimijoille. Ottaen huomioon tilapäisten järjestyksenvalvojen vähäisen määrän suhteessa järjestyksenvalvojen kokonaismäärään, näille toimijoille asetettavaa lisätaakkaa ei kuitenkaan voitaisi pitää kohtuuttomana.”*

Valtion liikuntaneuvoston näkemys

Suomessa järjestetään vuosittain kymmeniätuhansia yleisötapahtumia¹. Urheiluseuroja Suomessa on yli 8 000². Seuratoiminta perustuu pääosin vapaaehtoistoimintaan. Työnantajina toimivien urheiluseurojen lukumäärä on noin kaksi tuhatta³, joten kuusi tuhatta seuraa toimii täysin vapaaehtoisvoimin. Toisaalta myös työnantajina toimivissa seuroissa valtaosa työstä tehdään vapaaehtoisvoimin.

Urheiluun ja liikuntaan liittyvien yleisötapahtumien turvallisuudesta ja katsomoturvallisuudesta Suomessa ei ole laaja-alaista ja ajantasaista tutkimustietoa. SUEK ry on kerännyt tietoa tapahtumien turvallisuudesta vuodesta 2021 lähtien jalkapallon osalta. Yleisesti ottaen katsomoturvallisuuden on arvioitu olevan Suomessa hyvällä tasolla, etenkin verrattuna moniin muihin maihin.⁴

Urheiluseurat järjestävät vuosittain kymmeniätuhansia tilaisuuksia tai tapahtumia, joista osaan tarvitaan järjestyksenvalvontaa. **Liikuntaneuvosto pitää erittäin tärkeänä, että koulutetut järjestyksenvalvojat ovat osaltaan turvaamassa liikunta- ja urheilutapahtumien ja tilaisuuksien turvallisuutta.**

Yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa selvittävän työryhmän tekemä **ehdotus poistaa laista mahdollisuus asettaa kouluttamattomia järjestyksenvalvoja (ns. tilapäiset järjestyksenvalvojat) tilaisuuksiin aiheuttaisi kuitenkin yhdistystoimijoille haasteita.**

Jo nykyisellään liikunta-/urheilutapahtumien järjestäjillä on paikoin vaikeuksia löytää järjestyksenvalvoja yleisötapahtumiinsa. Mikäli laista poistettaisiin mahdollisuus ns. tilapäisten järjestyksenvalvojen käyttöön, se vaikeuttaisi tapahtumien järjestäjien työtä. Tapahtumien järjestäjät ovat usein vapaaehtoistoimijoita. Viime vuosina on noussut esiin huoli yhdistystoiminnan hallinnollisten vaatimusten kasvusta sekä vapaaehtoistoimijoiden vähentymisestä. **Yhdistysten hallinnollisten vaatimusten taakkaa ei pidä tässä hetkessä kasvattaa.**

Harrastamisen hinnan nousu on puhuttanut viime vuosina. Harrastamisen kokonaiskustannukset muodostuvat useita erilaisista pienemmistä ja suuremmista kulueristä. Myös järjestysvalvojen kouluttamisen sekä

palkkauksen kustannukset koituvat urheiluseurojen ja sitä kautta pääosin harrastajien maksettavaksi. **Harrastamisen ja tapahtumien järjestäjien kustannusten nousua aiheuttavia toimenpiteitä tulee välttää.**

Lisäksi **valtion liikuntaneuvosto katsoo, että ns. tilapäisiä järjestyksenvalvoja koskeva asia vaatii laajempaa selvitystä ja tapahtumien järjestäjien kattavaa kuulemista ennen mahdollisten muutosten valmistelua.**

Valtion liikuntaneuvosto on opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelin, joka lakisääteisenä tehtävänä arvioi valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia liikunnan alueella, tekee aloitteita ja esityksiä liikunnan kehittämiseksi sekä antaa lausuntoja toimialansa liikuntamäärärahojen käytöstä ja strategisesti merkittävistä liikuntaa koskevista asioista. Valtioneuvosto asettaa liikuntaneuvoston eduskunnan toimikaudeksi.

Timo Heinonen
puheenjohtaja
valtion liikuntaneuvosto

Minttu Korsberg
pääsihteeri
valtion liikuntaneuvosto

LÄHTEET

¹ Päätös valtakunnallisen yleisötilaisuusasioiden ohjausryhmän asettamisesta. Poliisihallitus 30.3.2020.

² Seuratietokanta. Likes, Jyväskylän ammattikorkeakoulu. www.seuratietokanta.fi. Viitattu 13.11.2023.

³ Marianne Turunen ym.: Palkkatyö urheiluseuroissa: Urheiluseurat työnantajina 2013–2020. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 385.

⁴ Valtionhallinto liikunnan ja liikkumisen edistäjänä 2019–2023: sisäministeriö. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2023:6